

DR. ABDULLAH AHMED EL-YUSUF

Hazreti

FATİMA ZEHRA

Selamullah Aleyhâ

HAYIR, BEREKET VE İLMİN KEVSERİ

FATİMA ANA YAYINLARI

HAYIR, BEREKET VE İLMİN KEVSERİ

FATİMA ANA YAYINLARI

FATİMA ANA YAYINLARI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

HZ. FATİMA ZEHRA

(Selamullah Aleyhâ)

**HAYIR, BEREKET VE İLMİN
KEVSERİ**

Yazar:

Dr. Abdullah Ahmed el-YUSUF

Çeviri:

Selman Uğur CAN
selmanugurcan@gmail.com

Fatıma Ana Yayınları: 002

Kitabın Orijinal Adı:

Hz. Fatıma ez-Zehra (s.a); Hayır, Bereket
ve İlmin Kevseri

Yazan:

Dr. Abdullah Ahmed el-Yusuf

Çeviren:

Selman Uğur Can

Kapak & Mizanpaj:

neva

Baskı:

Mart 2019

İsteme Adresi:

Turgut Özal Mah. 65. Sok.
No:12/2 Esenyurt-İstanbul
Tel: +90 543 218 12 13

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	9
HZ. ZEHRA (S.A) HAYIR VE BEREKETİN KEVSER'İDİR.....	13
<i>Kevser Suresinin Nüzul Sebebi:</i>	15
<i>Evlilik ve İnsan Soyunun Devam Etmesi:</i>	17
<i>Hayırlı Zürriyet ve Şeytani Zürriyet:.....</i>	19
<i>Hayırlı Zürriyeti Çoğaltmak:</i>	19
HZ. ZEHRA (S.A) İDEAL BİR EŞ ÖRNEĞİDİR	23
HZ. ZEHRA (S.A) VE GÖNÜLLÜ ÇALIŞMAK .	31
HZ. ZEHRA (S.A) VE İLMÎ GENİŞLİK	35
<i>Kadın ve İslam'ı Anlamak.....</i>	45
<i>Günümüz Kadını ve İlim.....</i>	49
<i>Kadının Bilinci.....</i>	50
<i>Kadının Rolünün Etkinleşmesi:.....</i>	52
KAYNAKÇA	59

Bismillahirrahmanirrahim

"Ey Ehlibeyt! Allah, sizden ancak (her türlü) kiri gidermeyi ve sizi tertemiz pak kılmayı irade eder."

Ahzab, 33

ÖNSÖZ

Hz. Fatıma ez-Zehra (s.a) kendine has benzersiz nadide özellik ve hususiyetlerle özel bir yere sahiptir. Menkıbeleri; fazileti ve yüceliği hakkında aktarılanlar hiçbir kadın hakkında rivayet edilmemiştir. Önceki ve sonraki bütün Âlem kadınlarının efendisi ve Pak Masum İmamların (a.s) annesi olması bile nasıl bir fazilete sahip olduğunu anlatmak açısından yeterlidir.

Güzide ömrünün kısalığına rağmen hayatı; birçok ders ve öğüt; acı ve umut, ilim ve amel, ibadet ve bağış, başarı ve seçkinlik örnekleriyle doludur.

Her kadının Hz. Zehra (s.a) okulunda öğrenmesi ve Hz. Zehra'yı (s.a) teoride; pratikte ve hayat tarzında rol model alması gerekmektedir. Zira O (s.a) Kamil İnsan ve uyulması gereken örnek rol modeldir.

Hız. Zehra (s.a) yaşadığı süreç içerisinde; şehadetinden yüzyıllar geçmesine rağmen derin izler ve etkileyici dokunuşlar bırakmıştır. Nitekim O (s.a) Hız. Resulullah'ın (s.a.a) soyunun kendi neslinden devam ettiği hayrın ve bereketin Kevser'idir. Hız. Resulullah'ın (s.a.a) dünyanın çeşitli ülkelerinde milyonlara ulaşan zürriyetindeki pay yine Hız. Zehra (s.a)'ındır.

Yine O (s.a) yüce Allah yolunda fedakârlığın; bağışın ve cömertliğin Kevser'idir. Komşularını kendine tercih eder, elinde bulunanları fakir ve düşkünlere bağışlar ve cömertçe elindekileri muhtaç ve yoksullara verirdi.

Yine O (s.a) ilim; marifet ve düşüncenin Kevser'idir¹. Sınırsız bir ilme; uçsuz bucaksız bir marifete ve düşünce pınarına sahipti. Yaşadığı dönemde kadınlara, kadınlarla ilgili İslami dini öğretileri; fıkıh meselelerini ve ahkâmları öğreten bir öğretmendi. Onlara İslami ahlak ve erdemleri ile yüce öğretileri açıklardı.

1-**Kevser**: Cennette akan bir nehrin özel ismi olmasının yanında her türlü hayrı ve bereketi kendinde toplayan; sınırsız iyilik ve bolluk kaynağı; hayrı çok olan anlamlarını içermektedir. (Çev.)

Bu kitapçık; Hz. Fatıma ez-Zehra'nın (s.a) hayatının günümüz toplumsal gerçekliğiyle olan bağlantısını dört eksen etrafında ele almaktadır:

- Hz. Zehra (s.a) Hayır ve Bereketin Kevseridir.
- Hz. Zehra (s.a) İdeal Bir Eş Örneğidir
- Hz. Zehra (s.a) ve Gönüllü Çalışmak
- Hz. Zehra (s.a) ve İلمي Genişlik

Bu azıcık sayfalarda Hz. Zehra'nın (s.a) hayatına bir nebze de olsa ışık tutmuş; günümüz kadınına fayda sağlamış; ilmi konumunu geliştirmiş ve insani gelişimine katkı sunmuş olmayı ümit ediyorum.

Son olarak... "*Allah'a arınmış bir kalple gelen hariç, ne malın ne de çocukların fayda vereceği günde*"² bu kitabı amelârimin tartılacağı terazi kefesine koymasını ve beni, ahiretimde bu çalışmadan faydalandırmasını Allah'tan niyaz ederim. Şüphesiz O, pek ulu ve yüce, ümit edilen, umudun son noktası, rahmetin feyzin ve

2-Şuara, 88-89.

lütfun pınarıdır. Yardımı dilenen ancak O'dur.

Abdullah Ahmed el-Yusuf Katif

S. Arabistan; 13.5.1439 (H)

31. 01. 2018 (M) Çarşamba

HZ. ZEHRA (S.A) HAYIR VE BEREKETİN KEVSER'İDİR

Hz.Fatıma ez-Zehra'nın (s.a) yüce fazileti; makamı ve azametinin en büyük göstergelerinden birisi Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kutsal soyunun sadece kendi neslinden devam etmesidir. Bu devamlılık sadece fiziksel ve biyolojik formda bir uzantı olmamış; bilakis Hz. Resulullah'ın (s.a.a) manevi; ruhi, düşünsel ve ahlaki uzantısını oluştururken İslami öğretinin ana itikadi esasları ile şer'i ahkâmlarının devamlılığını sağlamıştır. Bu pak ve kutsal soydan Masum Pak İmamlar (a.s) dünyaya teşrif etmiş; İslam bayrağını taşıyıp İslam'ın öğretisini; kaidelerini, esaslarını, ahlak ve erdemlerini savunan rabbani âlimler doğmuştur.

Kevser suresi de bu anlama işaret etmiştir. Nitekim hadis ve tefsir kitaplarında Kevser suresiyle kastedilenin Hz. Fatıma ez-Zehra (s.a) olduğu rivayet edilmiştir. Bu görüş surenin nüzul sebebini ve son ayetini desteklemektedir.

Müşrik; kâfir ve münafıklar, erkek çocukları olmaması sebebiyle Hz. Peygamber'i (s.a.a) "Ebter" yani soyu kesik olarak nitelendirmişlerdi. "Ebter" de erkek çocuğu olmayan kimsedir. Lakin yüce Allah onlara cevap vermiş ve soyu kesik yani "ebter" olanın; zikri ve eserleri yok olacak olanın Hz. Peygamber'in (s.a.a) düşmanı olduğunu buyurmuştur. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mübarek soyu ise dünyanın dört bir yanına yayılmıştır.

Fahr'ur Razi, kendi tefsirinde bazı yorumlara cevap vermiş ve bu anlama işaret ederek şöyle demiştir: "Üçüncü görüş ise 'Kevser' den maksadın çocukları olduğudur. Zira bu sure Hz. Peygamber'i (s.a.a) erkek çocukları olmaması sebebiyle ayıplayıp alay edenler hakkında inmiştir. Bu suredeki anlam; Allah'ın Hz. Peygamber'e (s.a.a) tarih boyu devam edecek bir nesil bağışlamasıdır.

Bak! Ehlibeyt'ten (a.s) kaç kişi şehit edildi?! Buna rağmen yeryüzü Onların (a.s) soylarıyla doludur. Ümeyyeoğullarından ise kayda değer hiç kimse kalmamıştır. Diğer taraftan baktığında Ehlibeyt'ten (a.s) İmam Bâkır (a.s); İmam Sadık (a.s), İmam Kazım (a.s), İmam Rıza (a.s) ve Nefs'uz Zekiyye gibi ulu âlim, İmam ve büyükler olduğunu görürsün."³

Dolayısıyla Hz. Fatıma ez-Zehra (s.a) hayır ve bereketin Kevseridir. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kutsal soyu kendisinden devam etmiş; bu nesilden Pak İmamların (a.s) yanında birçok âlim, lider, fakih, hadisçi vs... çıkmıştır.

Kevser Suresinin Nüzul Sebebi:

Ünlü tefsir âlimi Şeyh Ebu Ali el-Fazl bin Hasan et-Tabersi aktardığı üzere, Kevser suresinin, As bin bin Vail es-Sehmi hakkında indiğini belirtmiştir. Rivayet edildiği üzere As, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Kâbe'den dışarı çıktığını görür. Benî Sehm kapısında karşılaşılır ve aralarında bir diyalog geçer. Kâbe etrafında oturan Ku-

3-et-Tefsir'ul Kebir, el-Fahr'ur Razi, c.32, s.117.

reyş'in ileri gelenleri As Mescid-i Haram'a girdiğinde ona: "Konuştuğun o kişi de kimdi?" diye sorarlar. O da: "O ebter olan!" der.

Bu olaydan kısa bir süre önce Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Hatice'den (s.a) olan oğlu Hz. Abdullah vefat etmişti. O zamanda erkek çocuğu olmayanları "ebter" olarak adlandırıp alay ediyorlardı. Bu sebeple Hz. Peygamber (s.a.a) oğlunu kaybedince Kureyş kendisine "ebter" demeye başladı. (*Silsile ile İbni Abbas'tan rivayetle*)."⁴

Surenin nüzul sebebi, Kevser'den kastın bazı rivayetlerin de işaret ettiği üzere Hz. Fatıma ez-Zehra (s.a) olduğunu kanıtlamaktadır. Nitekim O (s.a) hayır; bereket ve Pak soyun Kevser'idir.

"Kevser" kelimesi sözlükte "Kesret" yani çokluk ve bolluktan gelir. O da çokluk ve bolluğun ondan kaynaklandığı şey anlamına gelir. Kevser de hayır bol ve çok olandır."⁵

4-Mecma'ul Beyan Fi Tefsir'il Kur'an, c.10, s.836.

5-Mecma'ul Beyan Fi Tefsir'il Kur'an, c.10, s.835.

Şüphe yok ki burada kullanılan Kevser'den maksat neslin; devamlılığın ve sürekliliğın çokluğudur. Zira Hz. Resulullah'ın (s.a.a) nesli yüce ve faziletli kızı Hz. Fatıma ez-Zehra'dan (s.a) devam etmiştir.

Evlilik ve İnsan Soyunun Devam Etmesi:

Evliliğın en önemli; ana ve zaruri hedeflerinden biri insan türünün korunması ve devam etmesidir. Zira üreme ve çoğalmanın doğal ve meşru yegâne yolu erkek ve kadının birlikte olmasıdır. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

"Allah, size kendi cinsinizden eşler var etti. Eşlerinizden de oğullar ve torunlar verdi ve sizi temiz şeylerden rızıklandırdı. Öyleyken onlar batıla inanıyorlar da Allah'ın nimetini inkâr mı ediyorlar?"⁶

Bu ayet-i kerime, eşler arasındaki evlilik ilişkisinden doğan üreme; çoğalma ve çocuk sahibi olma olgusundaki ilahi varoluşsal kanuna işaret etmiştir.

Hz. Peygamber Efendimiz (s.a.a) de çoğalma ve çocuk sahibi olmayı teşvik et-

6-Nahl, 72.

mekte ve şöyle buyurmaktadır: "Evlenin ve çoğalın, zira ben kıyamet günü diğer ümmetlere sizin (çokluğunuz) ve hatta düşük yaparak kaybettiğiniz bebeklerinizle övüneceğim."⁷

Yine şöyle buyurmuştur: "Evlilik benim sünnetimdir. Benim sünnetimle amel etmeyen benden değildir. Evlenin zira diğer ümmetlere çokluğunuzla övüneceğim."⁸

Yine şöyle buyurmuştur: "**Evlilik benim sünnetimdir. Sünnetimden yüz çeviren benden değildir.**"⁹

İnsan türünü koruma altına alarak devamlılığını sağlamak öncelikli hedeflerdendir. Zira insan ırkı yaratılmışların en üstünüdür. Dolayısıyla insan evrende bulunan bütün varlıklardan daha üstün ve eşreftir. Bilakis bu evrende bulunan tüm diğer varlıklar; Yüce Yaratıcı tarafından diğer bütün mahlûkata üstün kılınan insan için var edilmiştir. İnsansız bir hayatın hakiki bir anlamı olmadığı gibi insanın var olabilmesinin yegâne yolu da meşru evli-

7-Avali el-Lâli, 3 / 286 / 29.

8-Kenz'ul Ummal, c.16, s. 281, h. 44407.

9-Bihar'ul Envar, c.103, s. 220, h. 23.

lik neticesinde meydana gelen doğal üremedir.

Hayırlı Zürriyet ve Şeytani Zürriyet:

Hayırlı ve pak; iyilik, bereket ve barışı yayan zürriyet olduğu gibi; hayırsız, şeytani, kötülük ve bozukluğu yayan zürriyet vardır. Tıpkı ilim, bilim ve marifeti yayıp insanlığa fayda sağlayan zürriyetin yanında, cahil olan ve cehaleti yayıp topluma ve insanlığa zarar veren zürriyetin olması gibi.

Buradan hareketle acaba Hz. Resulullah'ın (s.a.a) zürriyeti, ümmete sunmuş olduğu ve insani medeniyetin inşa edilmesinde katkısı olan ilim ve öğretileriyle insanlığa ne kadar fayda sağlamıştır?

Diğer tarafta ise ümmete zarar veren, zulüm ve bozgunculuğun yayılmasında pay sahibi olan, âlim ve bilgeleri katledenler vardır ve tarih de bunlarla doludur.

Hayırlı Zürriyeti Çoğaltmak:

Erken yaşta nitelikli evliliği özendirme; geç yaşlara kadar bekâr kalmayı engelleme; (bireysel ve toplumsal) yozlaşma

ve bozulmayı azaltma ve hayırlı nesli çoğaltma hususunda önemli ve zorunlu bir husustur.¹⁰

Buna bağlı olarak âlim; hayırlı ve seçkin ailelerin çoğaltılması gerektiği gibi varlığı topluma ve ümmete zararlı olan aileler de mevcuttur.

Yaşadığımız çağda ortaya çıkan bir olgu vardır ki o da eşlerin çeşitli bahane ve iddialarla çocuk sahibi olmaya yanaşmamlarıdır. Bu da yanlış bir yönelimdir. Zira zaman süreci içerisinde doğum oranları az

10-Sosyolojik gözlemler sonucunda edinilen izlenimler son yıllarda dünya genelinde evlenme yaşının arttığını göstermektedir. Bu realiteye bağlı olarak hayatlarının geçmiş dönemlerinde karşı cinsle yakın ve duygusal ilişki içerisine giren bireylerin bu ilişkileri ayrılıkla sonuçlandıktan sonra duygusal; manevi, ruhi ve hissi bir "kuruluk" ve "cansızlık" yaşadığı; karşı cinsle olan toleranslarının azaldığı gözlenmiştir. Bu tür bireylerin evlilikleri istatistiksel olarak, hayatlarında daha az ilişki yaşamış insanlara nazaran daha erken bitmekte ve boşanmayla sonuçlanmaktadır. Şüphesiz birçok etkenin yanında evlilik sürecinin doğal akışında gitmesini engelleyen ve evliliğin boşanmayla sonuçlanmasına sebep olan faktörlerden biri de geç yaşta evlenmektir.

Diğer yandan daha erken bir yaşta evlenen çiftlerin duygularının daha canlı ve birbirlerine karşı gösterdikleri toleransın daha fazla olduğu gözlenmiştir. (Çev.)

olan, dolayısıyla genç nüfusun azaldığı bazı Batı toplumlarında olduğu gibi toplumun ortalama yaşını yükseltecek ve toplumun yaşlanmasına sebep olacaktır.

HZ. ZEHRA (S.A) İDEAL BİR EŞ ÖRNEĞİDİR

Mutlu ve başarılı bir evlilik hayatının temelleri ve unsurlarının gereklerini yerine getirmek, evliliğin hedefe ulaşması ve mutlu ve huzurlu bir evliliğin olmazsa olmazı olan psikolojik; ruhsal ve fiziksel istikrar sağlanması açısından yegâne yoldur.

Kur'an-ı Kerim evliliğin temel amaç ve hedefinin sevgi; şefkat ve rahmet olduğunu beyan etmiş ve şöyle buyurmuştur:

*"Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O'nun (varlığının ve kudretinin) delillerindedir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır."*¹¹

11-Rum, 21.

Bu bağlamda yüce Allah erkek ve kadını tek bir türden yaratmıştır. Kadının başka bir tür olarak veya erkekten daha düşük bir seviyede olduğunu iddia eden tezler yüce Allah'ın "*türünüzden eşler yaratması O'nun (varlığının ve kudretinin) delillerindedir*" buyruğu ile çelişmektedir.

Evlilikteki hedef; psikolojik ve duygusal istikrar ile gerçekleşir: "*Kendileri ile huzur bulasınız diye...*" Bu da sevgi ve merhametin getirisiyle gerçekleşir: "*...aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi...*" Dolayısıyla merhametsiz sevgi evlilik ilişkisinde soğukluk oluşturacağı gibi sevgisiz merhamet de ilişkinin bozulmasına yol açar. Bütün bu hususların gerçekleşmesi; başarılı bir evlilik ve erkek ile kadının birbirini tamamlaması düşünsel bir aktivite gerektirir: "*Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır.*"

Hz. Fatıma ez-Zehra (s.a) ideal ve sâliha eş örneğini temsil etmektedir. Nitekim Hz. Emir el Müminin İmam Ali (a.s) ile yaklaşık dokuz yıl süren evlilikleri boyunca başlarına gelen onca zorluk ve zulme rağmen risaletin getirmiş olduğu bazı yük

ve sorumluluklara tahammül ederek, Hz. Resulullah'a (s.a.a) İslami öğretinin yayılmasında destek olarak başarılı; tevfik, huzur ve mutluluk dolu bir evlilik süreci yaşamışlardır.

Hz. Fatıma ez-Zehra'nın (s.a) evlilik hayatıyla ve eşi Hz. Emir el Müminin (a.s) ile ilişkisindeki bazı ana noktalara aşağıdaki hususlar üzerinden işaret edebiliriz:

1-) *Güzel "Eş"lik Yapmak:*

Evlilik hayatının başarıya ulaşmasındaki ilk ana husus erkeğe güzel eşlik yapmaktır. Burada kast edilen husus kocaya itaat etmek, onunla iyi geçinip ona karşı güzel davranışlar sergilemektir.¹²

12-Burada kadın için zikredilen bazı hususlar ve hatta daha fazlası erkek için de geçerlidir. Kadının erkeğine karşı birtakım ödev ve sorumlulukları olduğu gibi erkeğin de kadınına karşı ödev ve sorumlulukları vardır. Nitekim İslam dini aile kurumunun yöneticiliğini erkeğe devrederken bunun yanında ona birçok sorumluluk yüklemiştir. Dolayısıyla bir ailenin mutlu ve huzurlu olabilmesi ancak o ailedeki erkek ve kadının sorumlulukları beraber yüklenmesi ve zorluklara beraber göğüs germesi ile hâsıl olabilir. Aksi takdirde sadece tek tarafın fedakârlığı ve çabasıyla bir birlikte aile olmaz. Nitekim aileyi aile yapan ana özelliklerden biri de budur. (Çev.)

Hz. Fatıma ez-Zehra (s.a) evlilik hayatını en güzel şekilde düzenleyip sürdürür güzel eşlik yapardı. Hz. Emir el Müminin (a.s) onun hakkında şöyle buyurmuştur: "*Hiçbir zaman beni kızdırmadığı gibi bir işte itaatsizlik de etmedi.*"¹³

Kocaya karşı iyi eşlik yapmak bir tür cihat sayılır. Düşmana karşı cihat etmek erkeklere vacip ise kadının da kocasına iyi bir eş olması vaciptir. Bu hususta Hz. Resulü Azam (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "*Kadının cihadı kocasına iyi bir eş olmasıdır.*"¹⁴

Dolayısıyla günümüz Müslüman kadınının kocasına iyi bir eş olması; onunla iyi geçinmesi ve Yüce Allah'ın hoşnut olacağı şeylerde ona itaat etmesi gerekir.

2-) Ev İşlerini Yapmak:

Başarılı bir evlilik hayatının ana unsurlarından ikincisi de ev işlerini yapmaktır. Hz. Zehra (s.a) üstün konumu; seçkin makamı ve yüceliğine rağmen ev işlerini yerine getirmekten kaçınmazdı. El değirmeni ile un öğütür bu sebeple elleri nasır tutar-

13-Bihar'ul Envar, c. 43, s. 134.

14-Bihar'ul Envar, c. 74, s. 164, H. 191.

dı. Evi temizler; yemek yapar, hamur yoğurur ve ekmek pişirirdi. Evin dışı hariç bütün ev işlerini yerine getirirdi. Evin dışındaki işleri Hz. Emir el Müminin (a.s) yardım ederek ikisi arasındaki sevgi ve uyumlulukla yapardı.

Her ne kadar kadının ev işlerini yapması dinen vacip olmasa da bunu yapması müstehaptır. Kadının kocasına hizmet etmesi hususunda teşvik edici birçok rivayet vardır. Dolayısıyla günümüz kadınının yaptığı takdirde sevap ve mükâfat olan ev işlerini yapmaktan geri durmaması gerekir. Nitekim bunun sonucunda eşler arasında ülfet; sevgi, bağlılık ve uyum oluşur. Evlilik hayatının başarıya ulaşmasını ve aile yuvasının iyi yönetilmesini sağlar.

3-) Kocanın Maddi Durumunu Göz Önünde Bulundurmak

Evlilik hayatında çok önem arz eden bir husus da kadının kocasının maddi durum ve imkânlarını göz önünde bulundurması ve kocasının gücünün yetmeyeceği lüks şeyler satın alma konusunda zorlamamasıdır. Çünkü bu durum kocanın borçlanmasına ve borç yükünün altına girip sıkıntı çekmesine sebep olabilir.

Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) kocasına bir şey yüklemeyiz; hiçbir istekte bulunmazdı. Hz. Emir el Müminin (a.s) evde yiyecek bir şey olmadığını gördüğünde kendisine şöyle buyururdu: "Ey Fatıma! Neden size bir şeyler getirmem için bana haber vermedin?"

Cevaben buyururdu ki: "Ey Ebe'l Hasan! Ben gücünün yetmeyeceği bir şeyi sana yüklemekten rabbimden utanırım."¹⁵

4-) Kocaya Karşı Süslenip Bakım Yapmak:

Kadının süslenmesine; temizliğine ve kocasına karşı dış görünüşüne dikkat etmesi gerekir. Zira bu evlilik ilişkisinin güçlenmesini ve sağlamlaşmasını sağlar. Diğer yandan bu hususlar ihmal edildiği takdirde eşler arasında soğukluğa ve geçimsizliğe sebep olur. Belki de eşleri ayrılık ve boşanmaya kadar da götürebilir.

Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) bu husustaki rivayetlerin de işaret ettiği üzere eşine karşı iç ve dış güzelliğine önem verir; güzel

15-*Keşful Ğumme*, c. 2, s. 97.

kokular sürünür ve giyimine özen gösterirdi.

Bazı kadınların yaptıkları yanlışlardan birisi de evden çıkacağı zaman güzel kıyafetler ve bakımla süslenip bu bakımı ve özeni kocasına karşı ihmal etmesidir. Bu davranış akla ve mantığa terstir ve evlilik hayatının bozulup yozlaşmasına sebep olur.¹⁶

5-) Eşler Arasında Karşılıklı Sevgi ve Şefkat Paylaşımı:

Evlilik hayatının saadete ulaşmasını sağlayan önemli bir husus da eşlerin karşılıklı olarak sevgi ve muhabbeti dile getirip paylaşmasıdır. Nitekim Hz. Zehra (s.a) Hz. İmam Ali (a.s) bir gazveye çıkacağı vakit uğurlarken ona olan sevgi ve bağlılığından ağlar; döndüğünde de onu sevinç ve güler yüzle karşıladı.

Hz. İmam Ali (a.s) Onun hakkında şöyle buyurmuştur: **"Ona baktığım zaman**

16-Kocasından başkaları için süslenen ve koku sürünen kadınların lanetlendikleri; tövbe etmedikleri sürece cehennemi hak ettikleri aktarılmıştır, Bkz: *Şehab'ul Ahbar*; *Müstedrek el Vesail*, c. 14, s. 280; *Mir'atu'n-Nisa*, s. 130... (Çev.)

dertlerim; kederlerim ve üzüntüm yok olurdu."¹⁷

Hz. Emir el Müminin (a.s) Hz. Fatıma'yı (s.a) çok büyük bir sevgiyle severdi. Onunla birlikte olduğu hayatı boyunca ikinci bir evlilik yapmadı. Hz. Fatıma ez Zehra'nın (s.a) şehit olduğunu duyduğunda yüzünü büyük bir üzüntü kapladı ve şöyle buyurdu: "Bundan sonra üzüntüm sonsuz; gecelerim de uykusuzdur."¹⁸

Günümüz Müslüman kadınının evlilik hayatında saadet ve başarıya ulaşması Âlem Kadınlarının Efendisi Hz. Fatıma ez Zehra'yı (s.a) kutlu hayatı ve benzersiz sireti ile örnek alıp ideal evlilik hayatının gereklerini yerine getirmesi ve mutlu bir evlilik hedefini gerçekleştirmesini sağlar ve salih bir aile kurma imkânı tanır.

17-Bihar'ul Envar, c. 43, s. 134; Müsned el İmam Ali (a.s), c. 8, s. 29.

18-Nehc'ül Belağa, c. 2, s. 182; Bihar'ul Envar, c. 43, s. 193.

HZ. ZEHRA (S.A) VE GÖNÜLLÜ ÇALIŞMAK

Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) gönüllü ve hayır işlerinde öncüydü. Hayırlı işlerde; yetim ve fakirlere, mahrum ve düşkün kimselere yardım etmekte en öndeydi.

Tarih, gönüllü ve hayır işlerinde Hz. Fatıma ez Zehra'nın (s.a) kutlu hayatından parlak örnekler aktarmıştır. Dügün gecesi özel zıfaf elbisesini Medineli fakir bir genç kıza verdiğinde karşılıksız bağış yapmanın, cömertliğin ve fedakârlığın en büyük dersini vermişti.

Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) buğday ve arpa tanelerini, öğütmeye güç yetiremeyen fakir komşuları için öğütür un haline getirirdi. Yine su doldurmaya güç yetiremeyen komşuları için testiye su doldurur onlara götürürdü.¹⁹

19-Ehlibeyt (a.s) Siyeri Ansiklopedisi, Kadınların

Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) bu davranışlarıyla fedakârlığın; karşılıksız vermenin ve bağışlamanın en büyük örneğini göstermiştir. Bu da günümüz Müslüman kadınının gönüllü olarak hayır işler yapmak hususunda öğrenip ders alması gereken bir husustur.

Günümüz kadını birçok gönüllü hayır işlerde bulunabilir; gönüllü eğitim faaliyetleri, ücretsiz sosyo-kültürel faaliyetler, genç kızların karşılaştıkları problemlere çözüm bulmak, muhtaç ailelere yardımda bulunmak, küçük yetim çocuklarla psikolojik ve duygusal yönden ilgilenmek, genç kızların özel meseleleriyle ilgilenip çözüm bulmak, vs... gibi Müslüman kadının yapabileceği ve katkıda bulunabileceği aktiviteler örnek olarak gösterilebilir.

Maalesef içinde yaşadığımız toplumlarda kadın, gönüllü ve hayır işlerinde hak ettiği konumu alamamıştır. Bunun yanında kadının, toplumu daha ileriye götürüp geliştirecek, daha iyi toplumsal hedefleri gerçekleştirmek için gerekli altyapıyı oluş-

Efendisi Hz. Fatıma ez Zehra (s.a), Bâkır Şerif el-Kureşi, Dar Maruf kitap evi, Kum / İran, Birinci Basıkı, 1430 H. / 2009 M., c. 9, s. 64.

turacak birçok gönüllü aktivitelerde ve hayır işlerinde bulunma imkânı vardır.

Şüphesiz kadının toplumsal; dini ve insani sorumluluk bilincinin gelişmesi gönüllü ve insani işlerde bulunmasını teşvik edecektir.

Günümüz kadınının gönüllü işlerde inisiyatif alması; hayır işlerinde pay sahibi olması, toplumu inşa etmesi ve insanlara yardımda bulunması gerekir.

Gönüllü bir organizasyonun kadın olmadan etkili olması mümkün değildir. Herkesin hatta her bireyin gücü yettiğince sorumluluğu başka gruba veya karşı cinse atmadan o organizasyona katılması ve katkı sağlaması gerekir.

Erkeklerin olduğu gibi kadınların da gönüllü işlerin yayılıp gelişmesini sağlaması; toplumsal ilerleme ve gelişme ve hayır kurumlarının gelişmesi üzerinde hissedilir bir etkisinin olması gerekir.

Gönüllü işlerin nitelikleri değişiklik arz eder. Bazı alanlarda gönüllü çalışmak sadece kadının yeteneği ve yaratılışıyla uyumluyken bazı alanlarda da faaliyette bulunmak erkeklere uygunken kadın için

uygun olmayabilir. Bunun yanında hem erkeğin hem de kadının faaliyette bulunabileceği alanlar da vardır.

Gönüllü işler arasında kadının becerilerine belki de en uygun olan alan küçük yetim çocuklarla psikolojik ve duygusal açıdan ilgilenmesi; günümüz kadınının ve genç kızının yaşadığı sorunları araştırıp bu sorunların çözümü için çaba sarf etmesi ve bunun gibi kadının tabiatı, becerileri ve imkânları ile uyumlu faaliyetlerdir.

HZ. ZEHRA (S.A) VE İLMÎ GENİŞLİK

Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) uçsuz bucaksız ilmi bir genişlik; derin marifet, kültürel birikim ve keskin basiretle tanınmıştır. İslami öğretileri babası Hz. Resulullah'tan (s.a.a) ve ilmin kapısı olan eşi Hz. Emir el Müminin İmam Ali bin Ebu Talib'den (a.s) öğrendi. İslam dininde; ahkâmında, öğretisinde, ahlakı ve erdeminde âlime idi.

Hz. Zehra (s.a) kadınların en âlimi ve önceki ile sonrakilerden Âlem kadınlarının efendisidir. Yüce makamları, ilmi ve marifeti onun zamanındaki kadınların etrafına toplanıp İslam ahkâmını ve ilimlerini öğrenmelerini ve onu kendilerinin öğretmeni, mürebbisi, mürşidi ve yol göstereni olarak görmelerini sağladı.

Hz. Zehra (s.a) vahiy ve iman Ehlibeytindendi (a.s). Yüce Allah kimseye vermediği ilmi sadece onlara vermiştir. "Fatıma" olarak adlandırılmasının sebeplerinden birisi de Allah'ın onu ilminden doyurmuş olmasıdır. Yine kadınlar arasında eşi benzeri olmadığından "Betül" olarak adlandırılmıştır.

Aşağıda Hz. Fatıma ez Zehra'nın (s.a) sonsuz ilmin ve marifetine işaret eden birkaç hususa değineceğiz:

1-) Hz. Fatıma'nın (s.a) Kitabı [Kitâb-ı Fatıma (s.a)]

Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) İslami süreç içerisinde hayattaki olayları ve kıyamete kadar olacak olayları anlatan bir kitap yazan ilk kadındır.

Şeyh Bâkır el Kureşi şöyle diyor:

"Âlem kadınlarının efendisi Hz. Zehra'nın (s.a) miras bıraktığı ilmi eserlerden birisi de Hz. Resulullah'ın (s.a.a) imlasiyle yazdığı kitaptır. Bu kitapta hayat sahnesinde gerçekleşecek olaylara işaret etmiştir. Bu kitap daha sonraki süreçte Pak Ehlibeyt İmamlarının (a.s) elinde olmuş ve

'Mushaf-ı Fatıma' (s.a) olarak anılmıştır.."²⁰

Seyyid Haşim Maruf el Hasani, rivayetlerin işaret ettiği ve Hz. Fatıma'nın (s.a) ilminin genişliğini ve derin marifetini ortaya koyan Mushafı hakkında şöyle yazmıştır:

"Hz. Fatıma'nın (s.a) gelecekte olacak olaylardan haber verdiği kitabı bir miras olarak Pak İmamlar (a.s) olan evlatlarına intikal etmiş böylece her İmam kendisinden sonraki İmama bu kitabı aktarmıştır.

Burada Mushaf kelimesinden maksat Kur'an-ı Kerim'den başka bir Kur'an değildir. Birileri sapkınlık ve sahtecilikle bunu başka bir Kur'an vardır demeye getirmesin.

Nitekim Hz. İmam (a.s) şöyle buyurmuştur: "Onda (Mushafta) Kur'an olduğunu iddia etmiyorum. Bilakis içinde insanların bize ihtiyaç duyduğu şeyler mevcuttur. Bizim kimseye ihtiyacımız yoktur. Öyle ki onun içinde tam, yarım ve çeyrek

20-Hz. Fatıma ez Zehra'nın (s.a) Hayatı, Bâkır Şerif el Kureşî, s. 238.

kırbaç hükümleri ile küçük deri yarası ve tırmalamanın hükmü (bile) vardır."²¹

Bu kitap Mushaf-ı Fatıma (s.a) olarak adlandırıldığı dönemden İkinci hicri yüzyıla kadar Mushaf ismi Kur'an-ı Kerim'in özel isimlerinden sayılmıyordu. Hicri ilk asırda Mushaf kelimesi iki cilt kapak arasında toplanıp dikilen, bu şekilde kaybolması ve zarar görmesi engellenen sayfa topluluklarına verilen bir isimdi. Dolayısıyla Hz. Fatıma'nın (s.a) Mushafı dendiğinde Hz. Fatıma'nın (s.a) Kitabı kastedilmektedir; Ehlibeyt (a.s) ekolüne düşman olanların bazısının iddia ettiği gibi var olan Kur'an'dan başka bir Kur'an değil. Nitekim Ehlibeyt (a.s) taraftarlarının elinde herkesin elinde bulunan Kur'an-ı Kerim'den başka bir Kur'an yoktur. O kitap ki Ehlibeyt (a.s) taraftarları ona dini hükümler ve meselelerde itimat eder; gece gündüz onu tilavet ederler.

2-) Hadis-i Şerifleri Rivayet Etmesi:

Hz. Fatıma ez Zehra'nın (s.a) kısa ömrüne rağmen babası Hz. Resulullah'tan (s.a.a) birçok hadis rivayet etmiştir. Bütün

21-12 İmamların (a.s) Hayatı, c. 1, s. 96-97.

kadınlar arasında göze çarpan en âlime; en üstün ve en yüceydi.

"Hz. Zehra (s.a) ilim ve takva timsaliydi. Bunun göstergelerinden birisi de Ehlibeytin (a.s) fazileti; ahkâmlar, ahlaki ve erdemsel öğretiler hakkında doğrudan Hz. Resulullah'tan (s.a.a) rivayet ettiği hadislerdir. Bu hadisler birçok yazar tarafından *Müsned-i Fatıma ez Zehra (s.a)* adı altında toplanmıştır. Bunların ilki Suyuti, ikincisi ise Hz. Fatıma ez Zehra'nın (s.a.a) Hz. Resulullah'tan (s.a.a) rivayet ettiği veya Hz. Zehra (s.a) ile ilgili 260 hadisi derleyen Seyyid Hasan Şeyh'ul İslami et-Teviyserkâni'dir.

Üçüncüsü de Şeyh Azizullah el Attardi, dördüncüsü 'Hz. Mustafa'nın (s.a.a) Kalbinin Meyvesi Hz. Fatıma ez Zehra (s.a)' adlı kitabında her iki ekolden nakledilen 84 hadis derleyen Şeyh Ahmed er-Rahmani el Hamedani."²²

Müsned-i Fatıma'ya (s.a) bakacak olursak Hz. Fatıma ez Zehra'nın (s.a) babası Hz. Resulullah'tan (s.a.a) rivayet ettiği ha-

22-*A'lam'ul Hidayet*, Kadınların Efendisi Hz. Fatıma ez Zehra (s.a), s. 195.

dislerin galip ekseriyetinin İslam ahlâkı dediğimiz ahlâk, erdem ve güzel sıfatlar etrafında olduğunu görürüz. Hz. Emir el Müminin (a.s); Hz. İmam Hasan-ı Mücteba (a.s) gibi Pak Ehlibeyt İmamları; Hz. Zeyneb-i Kübra (s.a), İmam Hüseyin'in (a.s) kızı Hz. Fatıma (r.a) ve İbni Abbas, Abdullah bin Mesud, Ebu Said el Hudri, Ümmü Seleme (r.a), Ümmü Rafi' gibi kadın-erkek sahabenin ileri gelenlerinden bazıları Hz. Zehra'dan (s.a) hadisler rivayet etmişlerdir.

3-) Hz. Fatıma'nın (s.a) Hutbeleri:

Hz. Fatıma ez Zehra'nın (s.a) hutbeleri onun yüce ilmi konumuna işaret eder. Nitekim tarih Hz. Fatıma'nın (s.a) son derece önemli ve dinin ana ve ayrıntılı hükümleri; İslami ahlak ve kaideleri, İslam peygamberi Hz. Muhammed bin Abdullah'ın (s.a.a) gerçekleştirmiş olduğu yüce idealler ve başarılar gibi birçok maarifi barındıran iki hutbe verdiğini nakleder.

İlk hutbesini Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şehadetinden sonra Mescidi Nebevide sahabenin ünlü isimlerinin huzurunda vermiştir. İkinci hutbesini ise kendi evinde

ensar ve muhacir kadınlarının huzurunda vermiştir.

Hz. Fatıma'nın (s.a) hutbeleri güçlü bir ilmi sunuş özelliğine; sade düşüncelere, derin bir delillendirmeye, geniş bir kültüre, güçlü bir mantığa, yüce erdemlere, fasih bir dile ve cesur görüşlere sahiptir.

Hz. Fatıma ez Zehra'nın (s.a) onun ilmi genişliğine ve düşünce zenginliğine işaret eder. Bu durum birçok âlimin Hz. Fatıma ez Zehra'nın (s.a) hutbelerini açıklamak ve üstü kapalı ifadeleri ile gizemli noktalarını ortaya çıkarmak için ciltlerce kitaplar yazmalarına neden olmuştur. Zira Hz. Zehra'nın (s.a) hutbeleri dini; akaidi, ahlâki ve eğitsel konularla ilgili derin ifadeler içermektedir.

4-) Kadınların Eğitimi:

Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) İslami ilim ve öğretilerin kadınlar arasında yayılmasına önem vermiştir. Ensar ve Muhacir kadınlarına İslami ahkâm; ahlâk, öğreti ve esaslarını öğrettiği ilmi meclisler düzenlerdi.

Hz. İmam Hasan el Askeri'den (a.s) Babaları (a.s) yoluyla Hz. İmam Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğu aktarılmıştır: "Hz. Fatı-

ma ez Zehra'nın (s.a) huzuruna bir kadın geldi ve şöyle arz etti: 'Benim güçten düşmüş bir annem vardır. Beni namazı ile ilgili bir konu hakkında size sormam için göndermiştir.'

Hz. Fatıma (s.a) ona sorduğu konu hakkında cevap buyurdu. İkinci soruyu arz etti; ikinci soruya da cevap buyurdu. Üçüncü soruyu arz etti; üçüncü soruya da cevap buyurdu. Böylece on soru sorana kadar devam etti. Derken sorduğu soruların çokluğundan utandı ve arz etti ki: 'Sana daha fazla zahmet vermeyeyim ey Allah Resulü'nün (s.a.a) kızı!'

Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) buyurdu ki: 'Çekinme ve aklına takılanları sor! Yüz bin dinar ücret karşılığında bir şeyi evin damına çıkararak bir kişi için taşıdığı yük ağır gelir mi?'

Arz etti ki: 'Hayır.'

Buyurdu ki: 'Benim karşılığım (sorduğun) her meseleye karşılık Sera yıldızı ile Arş arası miktarınca incidir. O halde bana zahmet vermeye değmez mi? Babam Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu işittim:

"Şüphesiz taraftarlarımızın âlimleri haşredilecekleri vakit ilmi birimleri ve Allah'ın kullarına rehberlik ve yol göstericilik yapmak için sarf etmiş oldukları çaba miktarınca saygınlık kaftanları giydirilirler. Öyle ki onlardan her birine nurdan Bir Milyon kaftan giydirilir. Sonra Aziz ve Celil olan Allah tarafından görevlendirilmiş bir münadi şöyle nida eder: 'Ey Â-lî Muhammed'in (s.a.a) yetimlerine kefil olanlar! Babaları olan İmamlarından (a.s) koparıldıkları zaman içinde buldukları kötü durumdan onları kaldıranlar! Bunlar sizin kefil olup kötü durumdan kurtardığınız yetimler olan öğrencilerinizdir. O halde onlara dünyada ilim bahşettiğiniz gibi burada da onlara bağışta bulunun!'

Her bir yetime kendilerinden aldıkları ilim miktarınca kaftanlar giydirirler. Öyle ki onlardan birine Yüz Bin kaftan giydirilir. Bu şekilde bu yetimler de kendilerinden öğrenen kişilere kaftanlar giydirirler.

Sonra yüce Allah şöyle buyurur: 'Yetimlere kefil olan bu âlimlerin kaftanlarını tamamlayın ve ardından iki katına çıkarın. Böylece öncesindeki kaftanları tamamlanır ve daha sonra iki katına çıkarı-

ır. Bu şekilde herkes bulunduğu mertebeye göre kaftanlar giydirilir.'

Hz. Fatıma (s.a) buyurdu ki: 'Ey Allah'ın kulu! O kaftanın bir ipliği güneşin doğup battığı her şeyden Bir Milyon kat daha üstündür! Zira o sıkıntı ve kederle karışık bir üstünlük değildir'.²³

İbni Rüstem et-Taberi, *Delail'ul İmamet* adlı kitabında İbni Mesud'tan şöyle rivayet etmiştir:

"Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu aktarmıştır:

Komşusu, eziyetinden güvende olmayan kimse müminlerden değildir. Allah'a ve ahiret gününe iman eden komşusuna eziyet etmesin. Kim Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsa ya hayır konuşsun ve yahut da sussun. Kuşkusuz Allah yumuşak huylu ve iffetli olan hayırsever insanı sever. Cimri; kötü ve ahlaksız insandan da nefret eder. Şüphesiz hayâ imandandır. İman

23-*Tefsir-i İmam-ı Askeri (a.s)*, s. 340, h. 216; *Münyet el Mürid*, s. 115; *Bihar el Envar*, c. 2, s.3, h. 3.

da cennete götürür. Kötü ahlaklı olmak edepsizliktendir. Edepsizlik de cehenneme sürükler."²⁴

İşte buna benzer şekillerde Hz. Fatıma ez Zehra (s.a) insanlara şer'i ahkâmları ve İslam dininin ahlâkı; erdem ve değerlerini öğretirdi.

Bu da her eğitimli Müslüman kadının yapması gereken bir eylemdir. Zira toplum tabanında ilmi yaymak özellikle kadınlar ve diğer toplum fertleri arasında sosyal gelişimi; ilmi ve kültürel bilinci destekler.

Bilinçli ve aydın bir kültürün toplumu kalkındırarak diri bir ruhun ve uyanışın oluşmasında etkin ve önemli bir rolü vardır. Kültürel birikim ve yeterliliği olan kadın ilmi ve kültürel faaliyetlerde; yazarak, hitap ederek, kadınla ilgili çağdaş meseleler etrafında kültürel atölyeler oluşturarak etkin bir rol üstlenebilir.

Kadın ve İslam'ı Anlamak

Müslüman kadının atması gereken ilk ve en önemli adım İslami kültürü her bo-

24-Delail'ul İmamet, s. 65, h. 1.

yutu ve özellikleriyle derinlemesine araştırıp incelemektir.

Burada akıllara şöyle bir soru gelebilir: İslami kültürü araştırıp incelemek ile günümüz kültürüne göre yaşamak arasında nasıl bir bağ vardır?

Cevap: İki arasında bağ diri; önemli ve zorunludur. Bununla beraber kim günümüz kültürüne göre yaşamak istiyorsa; yerden göğe; denizden karaya ve kablolu ve kablosuz olarak bizi kuşatan kültürel sisteme karşı bağışıklık kazanmak için öncelikle İslami kültürü kavramalıdır!

Her toplumun kültürü onun kimliği ve tarihini; geçmişini ve şimdikini ve toplumun gidişatını ifade eder.

Dolayısıyla İslami kültürü araştırıp öğrenmek önemli; zaruri ve her erkek ve kadının ifa etmesi gereken bir gerekliliktir. İslami kültürel bilince sahip olmak kadını (aynı zamanda erkeği de) bu öz kültürel bilincin gereklerini yerine getirmesinin yanında öz değerleri; normları, İslami ahlâk ilkeleri ile etkileşim halinde olmasını sağlar.

İslami kültür bizim kimliğimiz; bizi istila etmek isteyen diğer azılı kültürel dalgalardan bizi koruyan kalemizdir. Bu bağlamda her kadın ve erkeğin üzerine düşen İslam kültür ve öğretisini anlayarak derinlemesine inceleyip olgun bir anlayışla kavraması ve bu alandaki sorumluluklarını dini bir görev telakki etmesi ve Aziz ve Celil olan Allah'ın yasakları söz; davranış ve eylemlerden uzak durmasıdır.

Müslüman kadın kendi öz kültürü olan İslami kültürü bilen; dini vazifelerini yerine getiren, dini inanç esaslarına sıkıca bağlı olan, iffeti; hayâsı ve tesettürünü koruyan bir birey olduğunda işte o vakit günümüz kültürü ile eleştirel; bir farkındalığı olan, güçlü ve zayıf yönlerini bildiği bir etkileşime girebilir.

Bu aşamadan sonra materyalizmi merkeze alıp manevi; ruhi ve madde ötesi olanı görmezden gelen; kadını bir boşluk, anlamsızlık ve ıstıraba duçar eden Batı kültürü konusunda Müslüman kadın için endişeye mahal yoktur.

Batı kültürü kadın adına ekonomik bir ilerleme ve bilimsel getiriler kaydetmiş ol-

sa da aynı zamanda kadının ruhi bir boşluğa düşmesine; ahlâki çözülmeye ve bunun sonucunda içine düştüğü anlamsızlık; boşluk ve kaybolmuşluğun yarattığı psikolojik buhranlar neticesinde intihara yönelmesine sebep olmuştur!

Bunun yanında Müslüman kadının öz kültürel bilinci; yapması gereken sorumluluk ve gereklilikler onun kendi dini ve öz inancına daha sıkı bağlı olmasını; sağlam kültür ile çürük kültür arasındaki farkı daha iyi anlamasını sağlar. Bu husus da Müslüman kadının bazı yönlerden İslam kültürü ile çelişen Batı kültürünün parıltısına aldanmaması adına temel taşı niteliğindedir.

İslam kültürünü Batı kültüründen ayıran belki de en belirgin husus İslam kültürünün dünya ve ahiret; madde ve ruh; bilim ve inanç arasında denge oluşturmasıdır. Aynı zamanda ilim ve marifeti ahlâk; eğitim ve örnek davranış ile iç içe kılmasıdır. Dolayısıyla bu durum Müslüman birey ve toplumun davranışlarına yansımaktadır. İslami kültür de bu ümmetin ancak kişiliği ve kimliğinin bir ifadesidir.

Müslüman kadının bu kimliği koruyup gereklerini yerine getirmesi onu Batı kültürünün İslam kültürüne ve İslami çevreye Batılı anlayış üzerinden yaptığı olumsuz etkilerden korur.

Günümüz Kadını ve İlim

Bilinçli bir kültürün; toplumun kalkınması, ilerlemesi ve gelişmesi üzerinde etkin bir rolü vardır. Zira hiçbir beşeri toplumun tabanda yaygın kültürel bilince sahip olmadan ilerleme kaydetmesi düşünülemez. Aynı şekilde bir birey de belli bir kültürel birikime sahip olmadan kendini geliştiremez.

Kültürel bilinçlenmenin toplumun geneline yayılmasında kadının hayati bir rolü vardır. Kadınlar aşağıdaki faaliyetler ve bunlara benzer aktiviteler üzerinden bunu toplumun bilinçlenmesine katkı sağlayabilirler:

1-) Çeşitli Bilimsel ve Öğretici Konularda Kitaplar Kaleme Almak, bu yazmanın ve yayınlamanın toplum tabanında yayılmasını sağlar.

2-) Her Kesimden Kadınlara Hitap Etmek, Hutbenin toplumun çeşitli kesimlerini harekete geçirmede büyük bir rolü vardır.

3-) Farklı Düşüncelerin Tartışıldığı, Yeni Önerilerin Sunulduğu Kadınlara Has Kültürel Forum ve Atölyeler Düzenlenmesi; bu, kadınların kültürel düzeylerinin yükselmesine katkıda bulunur.

4-) Kadınlara Hitap Eden Kültürel Semboller Oluşturmak, öyle ki eğitilmiş genç kızlara çekici gelsin ve bu semboller hem erkekleri hem de kadınları etkileyen bir çekim oluştursun.

5-) Edebi Becerileri Geliştirecek; Bilimsel Yetenekleri Destekleyecek, Eğitimli Genç Kızlardaki Kültürel Potansiyeli Ortaya Çıkaracak Planlar Yapmak, çeşitli alanlarda yeterliliklerini sergileyebilecekleri alanlar oluşturmak.

Kadının Bilinci

Kültürel bilince sahip olmak kadının özgünlüğü ve sağduyusunun önemli bir unsurudur. Bu da günümüz şartlarında materyalist akıma karşı dayanabilmesi ve gü-

nümüz olaylarıyla bilimsel bir etkileşim kurabilmesi ve muamele edebilmesi için kültürel bilincini besleyip arttırmasını gerekli kılmaktadır.

Kadının kültürel bilincini besleyip arttırması bilgi ve kültürle donanımlı olması neticesinde gerçekleşebilir. Bu da dikkatli bir araştırma, odaklı bir okuma, bilimsel ve kültürel aktiviteleri takip etme, kültürel aktivistlerle iletişim kurma ve günümüz kültürüne vakıf olmayı gerektirir.

Büyük çaplı meydan okumalar düzeyinde ilerleme ve gelişim hedefleyen Müslüman kadın bu hedefine ancak kendini yetiştirerek; kabiliyetlerini ortaya çıkararak, bilgi ve becerilerini geliştirerek, yeni buluş ve gelişmeler hakkındaki bilgisini arttırarak ve kişisel gelişimini destekleyecek her şeyi öğrenerek ulaşabilir. Diğer yandan kendini geliştirmeyen kadın en ufak kültürel bir rüzgâra kapılıp sarsılabilir; bağlı olduğu inanç, ahlâk değerleri ve kültürden uzaklaşıp materyalist akımın süslerine aldanabilir.

Günümüz Müslüman kadınının yaşadığı çağın düşüncelerine; toplumsal gelişmele-

re vakıf olması ve kendisini; toplumu ve ümmeti ilgilendiren meselelerle ilgili yeterli bilince sahip olması gerekir.

Müslüman kadın ne kadar bilinç ve olgunluğa sahip olursa bir o kadar meydan okumalar; zorluklar ve çeşitli sorunları aşma gücüne sahip olur. Öte yandan bilinçli bir kadın onun sorumluluk üstlenmesini ve toplumsal ilerlemeye katkı sağlayıp toplumunun; ümmetinin ve medeniyetinin kültürel ve bilimsel kalkınmasında kendisini pay sahibi yapan geniş bir ufka; isabetli görüşlere ve keskin basirete sahip olur.

Kadının Rolünün Etkinleşmesi:

Kültürel sistemlerin kalabalığı, düşünce ve kültür dünyasının aşırı üretimi, Batı kültürünün İslami toplumlarımızda pazarlanması Müslüman kadının çağımızın kültürü içinde neyin yararlı veya neyin zararlı olduğunu teşhis etmesi adına kültürel bir bilinç ve olgunluğa sahip olmasını son derece gerekli kılmaktadır.

Müslüman kadının görevi burada da bitmiyor. Kültürel bilince sahip her insa-

nın üzerine düştüğü gibi Müslüman kadının toplum tabanında İslami kültür ve öğretiliyi yayarak toplumu aydınlatması ve Batının kültür emperyalizmine karşı koyması gerekir. Bu da her kültürlü kadının çağımızın kültür piyasasında pazarlanan; değer yargıları ve örnekler, düşünceler ve teoriler, davranışlar ve erdemler, edebi ve bilimsel çalışmalar, sanatın çeşitli dallarlı gibi, her şeye bir alternatif oluşturulup sunulmasında katkıda bulunması gerektiği anlamına gelmektedir.

Kadınla ilgili meselelerde kültürel alternatifler oluşturmanın son derece zor olduğu da su götürmez bir gerçektir. Bu zorluk da ancak kolektif çabalar, mevcut imkânların kullanılması, kadının rolünü yerine getirmesi ve yeni düşüncelerin sunulması ile etkin bir şekilde aşılabilir. Günümüz olaylarına kültürel çözüm bulmak çağımız kadınının kültürüne; ahlâkı ve öz derlerine sahip çıkmasını sağlayacaktır.

Önem arz eden bir diğer husus da kültürel alanlarda ve özellikle kadınla ilgili konularda kadının rolünün etkinleşmesidir ki Müslüman kadının günümüzde olması ge-

reken kapsamlı bir vizyon yakalamasını sağlar.

Her kadının bilmesi gerekir ki yaptığı her hayırlı işe karşılık ahirette tam bir mükâfat alacak, dünyada saygın ve pak bir hayat sürecektir. Tıpkı yüce Allah'ın buyurmuş olduğu gibi: "*Erkek veya kadın, kim mümin olarak iyi iş işlerse, elbette ona hoş bir hayat yaşatacağız ve onların mükâfatlarını yapmakta olduklarının en güzeli ile vereceğiz.*"²⁵

Aynı şekilde Kur'an-ı Kerim salih amel işleme; iyi işlerde bulunma hususunda imkân ve kabiliyetler açısından kadının erkekle eşit olduğunu beyan etmekte ve şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz Müslüman erkeklerle Müslüman kadınlar, mümin erkeklerle mümin kadınlar, itaatkâr erkeklerle itaatkâr kadınlar, doğru erkeklerle doğru kadınlar, sabreden erkeklerle sabreden kadınlar, Allah'a derinden saygı duyan erkekler, Allah'a derinden saygı duyan kadınlar, sadaka veren erkeklerle sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkeklerle oruç tutan ka-

25-Nahl, 97.

*dınlar, namuslarını koruyan erkeklerle namuslarını koruyan kadınlar, Allah'ı çokça anan erkeklerle çokça anan kadınlar var ya, işte onlar için Allah bağışlanma ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır."*²⁶

Salih amellerden birisi de toplumu öz İslam kültür ve öğretisiyle aydınlatmak; kadınlar arasında bilinç düzeyini yükseltmek, Müslüman kadına İslami değer ve erdemleri aktarmak, uygun koşullar oluştuğu takdirde iyiliğe teşvik edip kötülükten sakındırmak. Tıpkı yüce Allah'ın buyurduğu gibi:

*"Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin dostlarıdır. İyiliği emreder, kötülükten alıkoymaları. Namazı dosdoğru kılar, zekâtı verirler. Allah'a ve Resulüne itaat ederler. İşte bunlara Allah merhamet edecektir. Şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir."*²⁷

Kadının rolünü terk edip kabuğuna çekilmesi, sorumluluklarını yerine getirmemesi doğru değildir. Bu durum emperya-

26-Ahzab, 35.

27-Tevbe, 71.

list kültürün genç kızları olumsuz etkilemesine sebep olur.

Dolayısıyla Müslüman kadın kendisinin çeşitli rolleri ifa etmesini, muhtelif görevleri yerine getirmesini sağlayan imkânlar; yetenekler ve potansiyellere sahiptir. Böylece yeni bir kültürün inşasında katkı sahibi olurken diğer Müslüman kadınların öz inançlarına bağlı olmalarında; tesettürlerini korumalarında, erdem ve ahlâkına bağlı olmasında da etkisi olur. O halde bundan sonra Müslüman kadının üzerine düşen kendisine güvenmesi; potansiyelini, becerilerini keşfetmesi, yeteneklerini en iyi şekilde kullanıp bilim; sanat veya kültür alanlarından birinde seçkin bir yaratıcı olmasıdır.

Diğer bir açıdan bakıldığında kadının kültürel rolünün etkinleşmesi onun bilgi birikiminin çoğalmasını; düşünce dünyasının genişlemesini, kültürlere olan vakıflığının artmasını ve çağımızın kültürüyle bilinç ve olgunlukla etkileşmesini sağlarken ona kültürümüz; erdemlerimiz ve değer yargılarımızla ters düşen başka kültür ve düşüncelere karşı eleştirel bakış açısı ve eleştiri yeterliliği kazandırır.

Bununla beraber Müslüman kadının kültür seviyesinin alçalıp bilinç düzeyinin düşmesi onun aldaticılık; tüketim ve baştan çıkarma yönleri ile öne çıkan Batı kültürü karşısında hızlıca yenilmesine neden olur.

Buna binaen kadının kültürel ve bilimsel alanlardaki rolünün etkin olması için çaba sarf etmeli; eğitsel ve kültürel alanlarda katkısı olması, güç yetirebileceği ve kadınlık tabiatı ile uyumlu işlerde aktif rol alabilmesi için önünü açmalıyız. Zira bu Müslüman kadının kültürünü; dinini ve ahlâkını korumasının en iyi yoludur.

KAYNAKÇA

1-) Başlanabilecek en iyi kitapla başlalım: **Kur'an-ı Kerim**

2-) el-İrbili, Ebu'l Hasan Ali bin İsa bin Ebu'l Fetih, Keşf'ul Ğumme fiy Marifet'il Eimme, Dar'ul Murtaza Yayınevi, Beyrut / Lübnan, Birinci baskı 1427 H. / 2006 M.

3-) el-Endemişki, Muhammed es-Salihi, Tefsir-i İmam-ı Askeri (a.s), Zevi'l Kurba Yayınevi, Kum / İnan İslam Cumhuriyeti, Birinci baskı, H.Ş. 1384.

4-) İbni Ebi Cumhur el'Ahsâi, Muhammed bin Ali bin İbrahim bin Hasan bin İbrahim, Avâliy el-Liâli el'Aziyrati fiy Aha-dis-i Diyniyye, Arapça Mirasını Yaşatma Yayınevi, Beyrut / Lübnan, Birinci Baskı, H. 1430 / M. 2009.

5-) el-Hasani, Haşim Maruf, 12 İmam-
ların (a.s) Hayatı, Dar'ül Teârûf lil'Mat-
bu'ât, Beyrut / Lübnan, Yedinci Baskı, H.
1428 / M. 2007

6-) er-Râzi, Ebu Abdullah bin Ömer bin
Hüseyin bin Hasan bin Ali et'Temimi,
Tefsir'ul Kebir ev Mefatih'ul Gayb, Dar'ül
Kütüb el'İlmiyye, Beyrut / Lübnan, Birinci
baskı, H. 1411 / M. 1990.

7-) eş-Şerifur Razi, Ebu'l Hasan Mu-
hammed bin Ebi Ahmed el Hüseyin bin
Musa bin Muhammed bin Musa bin İbra-
him bin Hz. İmam Musa el Kâzım (a.s),
Nehcül Belağa, Hz. İmam Ali bin Ebu Ta-
lib'in (a.s) Hutbeleri, Mektupları ve Hik-
metli Buyrukları, Şerh eden: Şeyh Mu-
hammed Abdo, Dar'ül Belağa, Beyrut /
Lübnan, Dördüncü baskı, H. 1409 / M.
1989, Ayrıca Dar'ül Kita el-Arabi yayınevi
baskısı, Beyrut / Lübnan, M. 2013.

8-) et-Tabersi, Ebu Ali el-Fazl bin Ha-
san, Mecma'ul Beyan fiy Tefsir'il Kur'an,
Dar'ül Marifet, Beyrut / Lübnan, Birinci
baskı, H. 1406 / M. 1986

9-) et-Taberi, Ebu Cafer Muhammed
bin Cerir bin Rüstem, Delâil'ul İmamet, el-

A'lemi yayınevi, Beyrut / Lübnan, İkinci baskı, H. 1408 / M. 1988.

10-) el-Amili, Zeynu'd Din bin Ali el-Cebai (Şehid'üs Sâni), Münyet'ül Mürid fiy Edeb'il Müfidi ve'l Müstefid, Mekteb-i İ'lam el-İslami, Kum / İran İslam Cumhuriyeti, İkinci baskı, H. 1414.

11-) el-Kubbanci, Hasan, Müsned-i İmam Ali (a.s), Tahkik: Şeyh Tahir es-Selami, Müesseset'ul A'lami lil'Matbu'ât, Beyrut / Lübnan, Birinci baskı, H. 1421 / M. 2000.

12-) el-Kureşi, Bâkır bin Şerif bin Mehdi bin Nasır, Ehlibeyt'in (a.s) Hayatı Ansiklopedisi: Kadınların Efendisi Hz. Fatıma ez Zehra (s.a), Dar'ül Maruf, Kum / İran İslam Cumhuriyeti, Birinci baskı, H. 1430 / M. 2009.

13-) Komisyon, el-Mecma'ul Âlemi, A'lam'ul Hidayet Kadınların Efendisi Hz. Fatıma ez Zehra (s.a), Mecma'ul Âlemi li Ehlibeyt (a.s), Kum / İran İslam Cumhuriyeti, Birinci baskı, H. 1422.

14-) el-Müttaki el-Hindi, Alâ'ud Din Ali bin Hüsameddin, Kenz'ül Ummal fiy Süneni'l Akvâli vel Ef'âl, Risalet Yayınevi,

Beyrut / Lübnan, H. 1409 / M. 1989. Kaçınıcı baskı olduğuna dair bilgi mevcut değil.

15-) el-Meclisi, Muhammed Bâkır bin Tâki, Bihar'ul Envar, Ehlibeyt yayınevi, Beyrut / Lübnan, Dördüncü baskı, H. 1409 / M. 1989.

Hazreti

FATİMA ZEHRİ

Selamullah Aleyhâ

HAYİR, BEREKET VE İLMİN KEVSERİ

Hız. Fatıma ez-Zehra (s.a) kendine has, benzersiz özelliklere sahip yüce bir şahsiyettir. Menkıbeleri, fazileti ve yüceliği hakkında aktarılanlar hiçbir kadın hakkında rivayet edilmiştir. Evrende gelmiş geçmiş bütün kadınların hanımefendisi ve **Pak Masum İmamların (a.s)** annesi olması bile nasıl bir fazilete sahip olduğunu anlatmak açısından yeterlidir.

Güzide ömrünün kısalığına rağmen hayatı; birçok ders ve öğüt; acı ve umut, ilim ve amel, ibadet ve bağış, başarı ve seçkinlik örnekleriyle doludur.

Her kadının **Hız. Zehra (s.a)** okulunda öğrenmesi ve **Hız. Zehra'yı (s.a)** teoride; pratikte ve hayat tarzında rol model alması gerekmektedir. Zira O (s.a), Kamil İnsan ve uyulması gereken örnek rol modeldir.

ISBN: 978-605-69240-1-9

FATİMA ANA YAYINLARI